

TERRORIZMNI MOLIYALASHTIRISH BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNI TERGOV QILISHDAGI MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

Shohruh
Muhammadjonov
Azizjon o'g'li

Adliya vazirligi Nodavlat notijorat tashkilotlar boshqarmasining
yetakchi maslahatchisi

Annotatsiya: Terrorizmni moliyalashtirish bilan bog'liq jinoyatlarni tergov qilish butun dunyo bo'ylab huquq-tartibot idoralari oldida o'ziga xos muammolarni keltirib chiqaradi. Ushbu maqola terrorizmni moliyalashtirishda ishtirok etgan shaxslar yoki guruhlarni fosh etish, izlash va jinoiy javobgarlikka tortishdagi o'ziga xos qiyinchiliklarni tahlil qilishga qaratilgan. Shuningdek, terrorizmga qarshi kurashning ushbu muhim jihatiga qarshi kurashda tergov samaradorligini oshirish uchun potentsial yechimlar va strategiyalar muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Terrorizmni moliyalashtirish, moliyaviy tekshiruvlar, terrorizmga qarshi kurash, huquqni muhofaza qilish organlari, xalqaro hamkorlik.

Kirish:

Terrorizm global xavfsizlikka jiddiy tahdid bo'lib qolmoqda, moliyaviy yordam terrorchilik faoliyatini qo'llab-quvvatlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Bu tahdidga qarshi kurashda terroristik tashkilotlarga pul oqimini tekshirish va to'xtatish muhim ahamiyatga ega. Biroq, bu jarayon innovatsion yondashuvlar va xalqaro hamkorlikni talab qiladigan qiyinchiliklarga to'la.

Terrorizmni moliyalashtirishni tekshirishdagi qiyinchiliklar:

1. Murakkab moliyaviy tarmoqlar: Terrorchi guruhlar ko'pincha bir nechta yurisdiksiyalarni qamrab olgan murakkab moliyaviy tarmoqlar orqali ishlaydi, bu esa moliyalashtirish manbalarini kuzatish va buzishni qiyinlashtiradi.

Terroristik guruhlar ko'pincha turli yurisdiksiyalar bo'ylab tarqaladigan murakkab moliyaviy tarmoqlar orqali ishlaydi va bu ularning moliyalashtirish manbalarini kuzatish va buzishda katta qiyinchiliklar tug'diradi.

2.Kriptoalyutalardan foydalanish: Terrorchilar tomonidan kriptoalyutalar va boshqa raqamli to'lov usullaridan ko'proq foydalanish moliyaviy tekshiruvlarga qo'shimcha anonimlik va murakkablik darajasini oshiradi.

3.Oshkoralikning yo'qligi: Moliyaviy operatsiyalar va offshor bank tizimlarida shaffoflikning cheklanganligi pul izlarini samarali kuzatishni qiyinlashtiradi.

4.Yurisdiksiya masalalari: Turli yurisdiksiyalar bo'yicha tergovlarni turli qonunchilik asoslari va me'yoriy talablarga muvofiq muvofiqlashtirish terrorizm bilan bog'liq moliyaviy jinoyatlarni ta'qib qilishda jiddiy to'siq bo'ladi.

5.Resurs cheklovlari: Huquq-tartibot idoralari ko'pincha ekspertiza, texnologiya va moliyalashtirish nuqtai nazaridan resurs cheklovlariga duch keladi, bu ularning murakkab moliyaviy jinoyatlarni samarali tergov qilish imkoniyatlarini cheklaydi.

Yechimlar va strategiyalar:

1. Axborot almashishning kengaytirilishi: Huquqni muhofaza qilish idoralari o'rtasida milliy va xalqaro darajada yaxshiroq ma'lumot almashish va hamkorlikni yo'lga qo'yish noqonuniy moliyaviy oqimlarni kuzatishda yordam beradi.

2. Texnologik vositalar: Ilg'or ma'lumotlar tahlili, sun'iy intellekt va blokcheyn texnologiyasidan foydalanish shubhali moliyaviy operatsiyalar va naqshlarni aniqlashga yordam beradi.

3. Potentsiyani oshirish: Huquqni muhofaza qilish organlari xodimlarini moliyaviy tergov va razvedka ma'lumotlarini yig'ish bo'yicha malakalarini oshirish uchun o'qitish va resurslar bilan ta'minlash.

4. Qonunchilik islohotlari: Terrorizmni moliyalashtirishni jinoiy deb hisoblaydigan va aktivlarni musodara qilish mexanizmlarini kuchaytiruvchi mustahkam qonunchilik bazasini joriy etish noqonuniy moliyaviy faoliyatni to'xtatishi va to'xtatishi mumkin.

5. Davlat-xususiy sheriklik: Moliyaviy operatsiyalar monitoringini kuchaytirish va terrorizmni moliyalashtirishning potentsial faoliyatini aniqlash uchun moliya institutlari va xususiy sektor sub'ektlari bilan hamkorlik qilish.

Xususiy sektor bilan hamkorlik terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurashni kuchaytirishi mumkin. Moliyaviy institutlar va korxonalar bilan hamkorlik shubhali faoliyatni aniqlash va hisobot berishda faol yondashuvni qo'llab-quvvatlaydi.

Mahalliy va xalqaro agentliklar o'rtasida hamkorlikni kengaytirish va axborot almashishni rag'batlantirish terrorizmni moliyalashtirish tarmoqlarini yanada yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Razvedka ma'lumotlarini almashish uchun standartlashtirilgan protokollar tergovni soddalashtirishi mumkin.

Texnologik yutuqlar:

Sun'iy intellekt va blokcheyn tahlili kabi ilg'or texnologiyalardan foydalanish yashirin moliyaviy yo'llarni ochishga va shubhali operatsiyalarni aniqlashga yordam beradi. Eng zamonaviy vositalarga sarmoya kiritish tergov samaradorligi va aniqligini oshiradi.

Ta'lim va salohiyatni oshirish:

Huquqni muhofaza qilish va moliya institutlari uchun terrorizmni moliyalashtirishning qizil bayroqlarini tan olish uchun maxsus trening o'tkazish juda muhimdir. Moliyaviy razvedka ma'lumotlarini to'plash va tahlil qilish bo'yicha salohiyatni oshirish tergovchilarni ushbu jinoyatlarga qarshi samarali kurashish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan ta'minlaydi.

Xulosa:

Terrorizmni moliyalashtirish bilan bog'liq jinoyatlarni tergov qilish texnologik innovatsiyalar, xalqaro hamkorlik va salohiyatni oshirishni o'z ichiga olgan ko'p qirrali yondashuvni talab qiluvchi murakkab va qiyin ishdir. O'ziga xos muammolarni hal qilish va samarali strategiyalarni amalga oshirish orqali huquq-tartibot idoralari terrorchilik tashkilotlariga mablag'lar oqimini yaxshiroq to'xtatib, terrorizmga qarshi kurashda global sa'y-harakatlarni kuchaytirishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Конвенция Совета Европы от 8 ноября 1990 года об отмывании, выявлении, изъятии и конфискации доходов от преступной деятельности / <https://rm.coe.int/168007bd4a>
2. Международная конвенция 1999 года о борьбе финансированием терроризма/https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/terfin.shtml;
3. Противодействие финансированию террористической деятельности как одна из форм предупреждения международного терроризма. Хасан Х.А., Сайдулаева Л.М., Шамрин М.Ю. – Московский журнал международного права. № 1, 2019;
4. Отчет ФАТФ: Новые риски финансирования терроризма. Пер.
5. с англ. — М.: МУМЦФМ, 2015